

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2022
Institution	Teknisk Gymnasium Silkeborg
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Idehistorie B
Lærer(e)	Jesper Breining, Mogens Holm
Hold	3.VZ, 3.Y og 3.X

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Homo Faber- det arbejdende og skabende menneske
Titel 2	Silkeborg som handels- og produktionsby
Titel 3	Da Danmark blev moderne- teknologihistoriske nybrud
Titel 4	Transhumanisme og det optimerede menneske
Titel 5	Global historie- Danmark og Tranquebar
Titel 6	Hitler- Tyskland- det totalitære samfunds triumf og nederlag
Titel 7	Historiebrug i Silkeborg
Titel 8	Miljø og natursyn
Titel 9	Teknologibrug- det gamle og det almindelige
Titel 10	Vikingetiden
Titel 11	Afgangprojekt

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Det arbejdende og skabende menneske
Indhold	<p>Andersen, S.B: "Sten er magt- den romerske bys teknologi", Odense, 2008 Calville, C: "The industrial revolution", BBC, 2013, link: https://www.youtube.com/watch?v=GYIn_S2PVYA&t=158s Lundsgaard, S., (et.al.): "Menneskeskabt", Nyt Teknisk Forlag, 2013, s. 13 og s.40 Thomsen, K: Historiefaglig arbejdsbog- introduktion til kildeanalyse, (uddrag), Systime, 2020, link: https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=193) Zuboff, S: "What is surveillance capitalism?", Youtube, link: https://www.youtube.com/watch?v=fwNYjshqZ10</p> <p>Video- og filmklip Assassin creed, computerspil Aqueducts: Technology and Uses - Ancient Rome Live, Youtube, 11/2 2016, link: https://www.youtube.com/watch?v=s5AT0XY2Hi0 Imperial Roman Triumph from Ben-Hur, Youtube, 3/1 2012, link: https://www.youtube.com/watch?v=4zGxi-7xDDw Roman Engineering: Crash Course History of Science #6, Youtube, 7/5 2018, link: https://www.youtube.com/watch?v=GcReek3z_38</p>
Omfang	15 timer
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen• Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens• Demonstrere viden om fagets identitet og metoder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag• Natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv• Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Klasseundervisning• Gruppearbejde• Virtuelle arbejdsformer

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 2	Silkeborg som handels- og industriby
Indhold	<p>Eriksen, G: "Kronik: Hvad nu hvis?", Jyllandsposten, 13/6 2001</p> <p>Larsen, K.D: Silkeborg Papirfabrik 1844-2000. En epoke er slut (Silkeborg Museums Årsskrift 2000). http://www.museumsilkeborg.dk/silkeborg-papirfabrik</p> <p>Locht, J: " I FREMTIDEN VENTER STORE FORANDRINGER OG MERE MENNESKELIGHED", HK, d. 10/10 2018, link: https://www.hk.dk/aktuelt/nyheder/2018/10/10/i-fremtiden-venter-store-forandringer-og-mere-menneskelighed</p> <p>Wikisilkeborg: "Tekstilindustrien i Silkeborg", senest ændret 31/7 2019, link: http://www.wikisilkeborg.dk/index.php/Tekstilindustrien_i_Silkeborg</p> <p>Wikisilkeborg:" Vestergade, senest ændret 22/12 2012, link: http://www.wikisilkeborg.dk/index.php/Vestergade</p> <p>Wikisilkeborg: Arbejderbevægelsen i Silkeborg, Senest ændret 17/12 2012, link: http://www.wikisilkeborg.dk/index.php/Arbejderbev%C3%A6gelsen_i_Silkeborg</p> <p>Wikisilkeborg: Silkeborg Maskinfabrik Zeuthen & Larsen, senest ændret 2/2 2012, link: http://www.wikisilkeborg.dk/index.php/Silkeborg_Maskinfabrik_Zeuthen_%26_Larsen</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=JfezD8l42yU</p> <p>Video om Silkeborg med fokus på "Historien om Drewsen", SRTV: 2 (første 22 min). Keld Dalsgaard Larsen, museumsinspektør Silkeborg Museum, link: https://www.youtube.com/watch?v=XPJMPieQSkY</p>
Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabsmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen• analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens• analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale• diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende• behandle problemstillinger i samspil med andre fag• demonstrere viden om fagets identitet og metoder•
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Virtuelle arbejdsformer• Projektarbejdsform

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 3	Da Danmark blev moderne- teknologihistoriske nybrud
Indhold	<p>Andersen, S.B., (et.al.): "Menneskeskabt- grundbog i teknologihistorie", uddrag</p> <p>Christensen, B., (et.al.): "Fra husmøller til havmøller", uddrag</p> <p>Holten, B: Da tid blev penge, Erhvervsskolernes forlag, 2008</p> <p>Lindgaard, H: Ud af røret, Erhvervsskolernes forlag, 2008</p> <p>Nielsen, K., (et.al.): "Skruen uden ende", uddrag</p> <p>Petersen, E.S: "Fremstillingserhverv og industrialisering", Danmarkshistorien.dk, 2009, link: https://danmarkshistorien.dk/perioder/det-unge-demokrati-1848-1901/fremstillingserhverv-og-industrialisering/</p> <p>Skyggebjerg, L.K: "Industrilandet Danmark fra 1888", Danmarkshistorien.dk, d. 17/9 2019, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/industrilandet-danmark/</p> <p>Thorndal, J: El til Danmark, Erhvervsskolernes forlag, 2008</p> <p>Wagner, M.F: Ford og fordismen, Erhvervsskolernes forlag, 2008</p>
Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag• demonstrere viden om fagets identitet og metoder <p>kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• projektarbejde• virtuelle arbejdsformer• gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 4	Transhumanisme og det optimerede menneske
Indhold	<p>Bjerre-Poulsen, Niels: USA – historie og identitet. Systime, 2013. Side 9-20.</p> <p>Bolter, J.D. : "Turing's mand". I Gert Balling (red.): <i>Den Moderne Kulturs historie</i> (2006), 636-39.</p> <p>Brostrøm, N: "what happens when computers get smarter than we are?", TED Talk, 2015, link: https://www.ted.com/talks/nick_bostrom_what_happens_when_our_computers_get_smarter_than_we_are</p> <p>Edwards, P: "The closed world: Computers and the politics of discourse in cold war America", 1997, s.1f</p> <p>Hagen, J.Z: Erkendelse og sandhed, 2000, s. 43-50</p> <p>Healy, D: " Cyberspace and place: The internet as middle landscape on the electronic frontier", in Porter, D. (ed.): <i>Internet culture</i>, Routledge New York, 1996, s. 55-68</p> <p>Heim, M: <i>The metaphysics of virtual reality</i>, 1993, s. 89-92</p> <p>Henriksen, M: <i>Cyborgfigurer: forestilling og fantasi, frygt og håb</i>. KONTUR nr. 15-2007 Ligger online: http://kontur.au.dk/fileadmin/www.kontur.au.dk/OLD_ISSUES/pdf/kontur_15/mette_henriksen.pdf</p> <p>Historienet: "Den kolde krig- tidslinje, Historienet.dk, d. 8/9 2016, link: https://historienet.dk/krig/den-kolde-krig/den-kolde-krig-tidslinje</p> <p>Kennedy, J.F: Inauguration speech, youtube: https://www.youtube.com/watch?v=PEC1C4p0k3E</p> <p>Møller, D.B., (et.al.): SOhtx- studieområdet og studieområdeprojektet, Systime, 2019, kap.3, kap. 5.10-5.15, kap.6</p> <p>Nielsen, K., (et.al.): <i>Skruen uden ende</i>, 2012, s. 500-510</p> <p>Pahuus, M: , "Indledning", I Justus Hartnack & Johannes Sløk, eds., <i>De Store Tænkere – Leibniz</i> (1991), 22-24</p> <p>Pedersen, A.Y., (et.al.): <i>Idehistorie</i>, Systime, 2018, kap.11</p> <p>Sonne, F, G., H: " Robot-etiker: Derfor tillægger vi robotter følelser", Videnskab.dk, d. 3/2 2019, link: https://videnskab.dk/teknologi-innovation/robot-etiker-derfor-tillaegger-vi-robotter-foelelser</p> <p>Sparsø; M.G: <i>Teknologi og filosofi 2</i>, Systime (2013), s. 12-22, side 76-84.</p> <p>Sørensen, A.M: " Westworld: Vi har fået sympati med robotterne, mener forsker", Videnskab.dk, d. 9/5 2018, link: https://videnskab.dk/kultur-samfund/westworld-vi-har-faaet-sympati-med-robotterne</p> <p>Truman, H.S: Truman- doktrinen, link: https://liberalarts.utexas.edu/coretexts/files/resources/texts/1947%20Truman%20Doctrine.pdf</p> <p>Turkle, S: "Parallele liv: Identitetskonstruktion i virtuelle rum." I Gert Balling (red.): <i>Den Moderne Kulturs historie</i> (2006), 647-53.</p> <p>Turner, F.J: "The significance of the frontier in american history", 1893, link: http://nationalhumanitiescenter.org/pds/gilded/empire/text1/turner.pdf</p>

Omfang	20 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen• Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens• Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale• Behandle problemstillinger i samspil med andre fag, Dansk- idehistorie opgave ligger i dette forløb <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab• Erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi• Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Klasseundervisning• Gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 5	Global historie- Danmark og Tranquebar
Indhold	<p>Adriansen, I., (et.al.): "Fokus 2- fra oplysningstid til europæisk integration", Gyldendal, 2021, link: https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.ibog.gyldendal.dk/?id=174</p> <p>Bejder, P., (et.al.): "Fra borgerlige rettigheder til universelle menneskerettigheder, efter 1776", danmarkshistorien.dk, d. 6/1 2017, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/menneskerettigheder-fra-borgerlige-rettigheder-til-frihedsrettigheder/</p> <p>Bejder, P., (et.al.): "Merkantilisme og danske tropekolonier, ca.1600-1917", danmarkshistorien.dk, d. 24/8 2018, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/merkantilisme-og-danske-tropekolonier/</p> <p>Brimnes, N: "Asiatisk Kompagni, 1732-1844", danmarkshistorien.dk, d. 4/1 2012, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/asiatisk-kompagni/</p> <p>Brimnes, N: "Miniforedrag om kolonihistorie", danmarkshistorien.dk, d. 18/8 2011, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/miniforedrag-kolonihistorie/</p> <p>Brimnes, N: "Tranquebar, 1620-1845", danmarkshistorien.dk, d. 7/12 2018, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/trankebar/</p> <p>Busck, S: "Merkantilisme", danmarkshistorien.dk, d. 9/2 2015, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/merkantilisme/</p> <p>Fabricius, S: "Aristoteles (384 - 322 f.Kr.)", etik.dk, d. 3/5 2009, link: https://www.etik.dk/etikpens-hovedpersoner/aristoteles-384-322-f.kr</p> <p>Fihl, E: "Dansk kolonialisme i Tranquebar - Video-interview", KU, d. 28/1 2016, link: https://video.ku.dk/video/12680005/dansk-kolonialisme-i-tranquebar</p> <p>Folkersen, H: "Det britiske imperium- fra Englands ekspansion til Commonwealth, Systime, 2021, link: https://detbritiskeimperium.systeme.dk/?id=147</p> <p>Hansen, C.B., (et.al.): "Kultur og samfund", Systime, 2021, link: https://kulturogsamfund.systeme.dk/index.php?id=345#c2371</p> <p>Johansen, J., G: " Fokus på hindunationalisme truer Indiens tolerante politiske kultur", Globalnyt.dk, d. 10/4 2019, link: https://globalnyt.dk/content/fokus-paa-hindunationalisme-truer-indiens-tolerante-politiske-kultur</p> <p>Jørgensen, H: " Den lutherske mission i Tranquebar 1705-1845", danmarkshistorien.dk, d. 7/12 2018, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/den-lutherske-mission-i-trankebar-1705-1845/</p> <p>Jørgensen, H: " Slavehandel i den dansk-indiske kolonihistorie", danmarkshistorien.dk, d. 27/11 2018, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/slavehandel-i-den-dansk-indiske-kolonihistorie/</p> <p>Ohrt, T: Verden efter de store opdagelser, 1500-1750, Systime, 2021, link: https://verdenefterdestoreopdagelser.systeme.dk/index.php?id=154&L=0#c492</p> <p>Pedersen, A.Y., (et.al.): Idehistorie, Systime, 2021, link: https://idehistorie.systeme.dk/?id=190</p>

	<p>Schmidt, J.B: " Se hvorfor dit verdensbillede er fordrejet", dr.dk, d. 20/2 2014, link: https://www.dr.dk/nyheder/indland/se-hvorfor-dit-verdensbillede-er-fordrejet</p> <p>Sonne, F., G., H: " Krigen om verdenskortet: Hvordan skal verden se ud?", Videnskab.dk, d. 28/5 2017, link: https://videnskab.dk/kultur-samfund/krigen-om-verdenskortet-hvordan-skal-verden-se-ud</p> <p>Thomsen, K: Historiefaglig arbejdsbog- global historie, Systime, 2020, link: https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=249</p> <p>Kilder: " Om Ove Gieddes ekspedition til Ceylon og Tranquebar 1618-1622"- fra danmarkshistorien.dk MORALSKE TANKER, (LUDVIG HOLBERG) (FRA: ADRIANSEN, INGE, ET.AL: "FOKUS 2: FRA OPLYSNINGSTID TIL EUROPÆISK EKSPANSION, GYLDENDAL 2019) SAMFUNDSPAGTEN, (JEAN JACQUES ROUSSEAU, 1762) Thomas Babington Macaulay om engelsk sprog og uddannelse i Indien, 1835 Prins Firoz Shah (Muligvis): The Azamgarh Proclamation. Delhi Gazette, 29/9-1857. Oversat af Helle Folkersen. Benjamin Disraeli: The Maintenance of Empire - Crystal Palace Speech, 1872. Oversat af Helle Folkersen Rudyard Kipling: White Man's Burden, 1899. Oversat af Tom Kristensen i: Digte. Gyldendal, 1942. John Seeley: The Expansion of England, 1883. Oversat af Helle Folkersen Cecil Rhodes, Confession of Faith [1877], i John Flint: "Cecil Rhodes", s. 248-52. Little, Brown and Company, 1974</p> <p>Billeder, videoklip o.a: https://www.g-mark.org/award/describe/44527 Amerikansk verdenskort Cahills butterfly- kort Dymaxion kort Gall Peters kort Goode homolosine projection Kina kort fra China Today Winkel triple projection Kalkars ordbog "Ekstreme togrejser- Monsoon Railroad", sæson 1, episode 3, dr.dk, 2014, link: https://www.dr.dk/drtv/se/ekstreme-togrejser_151151</p>
Omfang	15 timer
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: <ul style="list-style-type: none">• sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale

	<ul style="list-style-type: none">• analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen• analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag• erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi• forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Klasseundervisning• Gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 6	Hitler- Tyskland- det totalitære samfunds triumf og nederlag
Indhold	<p>Andersen, N: "Den retfærdige krig", Baggrund.com, d. 24/2 2014, link: https://baggrund.com/2014/02/24/den-retfaerdige-krigs-teori/</p> <p>Barner, K.O.V: Den kolde krig, systime, 2019, uddrag, (afsnit: Cubakrisen- på afgrundens rand), (afsnit: Det totalitære Tysklands (DDR) sammenbrud)</p> <p>Bendixen, M.G., (et.al.): "Hannah Ahrendt- om ondskabens banalitet", in "Tanker om ondskab", Systime, 2019, (uddrag)</p> <p>Centerforhistorieformidling.dk: "Augustin om krige", u.d., (kilde)</p> <p>Compton, K., T: "Was Japan already beaten before the August 1945 bombings?", The Atlantic, u.d., link: https://www.theatlantic.com/magazine/archive/1946/12/if-the-atomic-bomb-had-not-been-used/376238/</p> <p>DAC.dk: "Nazistisk arkitektur", dac.dk, u.d., link: https://dac.dk/viden/artikler/nazistisk-arkitektur/</p> <p>Folkedrab.dk: " Antisemitisme i Europa og Tyskland", folkedrab.dk, u.d., link: https://folkedrab.dk/artikler/hitler-og-nazismens-forbrydelser</p> <p>Folkedrab.dk: " Deportation af Europas jøder", folkedrab.dk, u.d., link: https://folkedrab.dk/artikler/deportation-af-europas-joeder</p> <p>Folkedrab.dk: " Hitler og nazismens forbrydelser", folkedrab.dk, u.d., link: https://folkedrab.dk/artikler/antisemitisme-i-europa-og-tyskland</p> <p>Folkedrab.dk: " Koncentrationslejrene (kz-lejrene)", folkedrab.dk, u.d., link: https://folkedrab.dk/artikler/koncentrationslejrene-kz-lejrene</p> <p>Folkedrab.dk: "Udryddelseslejrene", folkdrab.dk, u.d., link: https://folkedrab.dk/artikler/udryddelseslejrene</p> <p>Gyldendal.dk: "Kilde 2; Civilisationernes sammenstød", gyldendal.dk, u.d., link: http://overblik.gyldendal.dk/~media/Gymnasium/overblik/Kap%204%20pdf/Kilde_2_Civilisationernes_sammenstoed.ashx</p> <p>Hobbes, T: "Leviathan- om nødvendigheden af en suveræn hersker", in Bryld, C.J: "Verdenshistorie- HHX", Systime, 2010, (uddrag), (kilde)</p> <p>Karnøe, J.K: "Politisk psykologi, Systime, 2021, link: https://polpsyk.systime.dk/index.php?id=201&L=1</p> <p>Lidegaard, B: " Danmark i krig 1991-2011", danmarkshistorien.dk, d. 7/2 2018, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmark-i-krig-1991-2011/</p> <p>Meyhoff, P: "Krig og teknologi", in Teknologihistorie, Systime, 2018, (uddrag)</p> <p>Milgram, S: "Lydighedsekspirement", link: https://www.khanacademy.org/test-prep/mcat/behavior/social-psychology/v/milgram-experiment-on-obedience</p> <p>Poundstone, W: "The Flood- Dresher experiment"</p> <p>Rasmussen, M.V: " Verden bliver aldrig fredelig og fri", Videnskab.dk, d. 25/5 2017, link: https://videnskab.dk/kultur-samfund/verden-bliver-aldrig-fredelig-og-fri</p> <p>Thomsen, K: "Begrebshistorie", i Historiefaglig arbejdsbog, Systime, 2019, Uddrag</p> <p>Film:</p> <p>Gansel, P, (instr.): "Die Welle", Tyskland, 2008, (via Filmstriben, via bibliotekslogin)</p> <p>Billeder/ filmklip brugt i unv:</p>

	<p>https://de.wikipedia.org/wiki/Detlev-Rohwedder-Haus#/media/Datei:Bundesarchiv_Bild_146-1979-074-36A,_Berlin,_Reichsluftfahrtministerium.jpg</p> <p>https://www.theguardian.com/cities/2016/apr/14/story-of-cities-hitler-germania-berlin-nazis</p> <p>https://en.wikipedia.org/wiki/Nazi_party_rally_grounds#/media/File:Bundesarchiv_Bild_102-04062A,_N%C3%BCrnberg,_Reichsparteitag,_SA- und SS-Appell.jpg</p> <p>https://politiken.dk/rejser/storbyogkultur/art5614067/Tag-med-bag-facaden-p%C3%A5-Hitlers-koossale-ferieanl%C3%A6g</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=GN7o05tfGDc (Trailer til "De andres liv", 2006)</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=ZdAvWfVD5Fk (USA's bombardement af Tokyo)</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=g93A11ofTE8 (Bombardementet af Dresden)</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=ous1FgCpcW8 ("Prisoners dilemma")</p>
Omfang	20 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens• Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale• Demonstrere viden om fagets identitet og metoder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab• Erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi• Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Klasseundervisning• Pararbejde• Gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 7	Historiebrug i Silkeborg
Indhold	<p>Andersen, K.H: "Myte: Havde vikingernes hjelme horn?", danmarkshistorien.dk, d. 8/2 2016</p> <p>Farbøl, Rosanna: "Kampen om historien", danmarkshistorien.dk, 19/7 2018, link: https://silkets.itslearning.com/ContentArea/ContentArea.aspx?LocationID=9946&LocationType=1</p> <p>Historiegaming.dk: "Historiebrug"</p> <p>Historiesalonen UCC: "Historiebrug- en introduktion", Youtube, d. 10/3 2016, link: https://www.youtube.com/watch?v=Am7TOWjYALQ</p> <p>Historiesalonen UCC: "Videnskabelig historiebrug", Youtube, d. 10/3 2016, link: https://www.youtube.com/watch?v=BiQ8x_rLiEk</p> <p>Nielsen, N.K: "Historiebrug", danmarkshistorien.dk, d. 13/6 2012, link: https://silkets.itslearning.com/ContentArea/ContentArea.aspx?LocationID=9946&LocationType=1</p> <p>Poulsen, J.A: "Historiebrug", Radar- Historiedidaktisk tidsskrift, d. 1/10 2014</p> <p>Filmklip:</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=tdYhOTp3hn4</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=l3b1dTBvDo4&t=5s</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=LMGE9OhIRRQ</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=pgf1HB2F1I0</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=3pxKqDc3sZw&t=99s</p>
Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• Demonstrere viden om fagets identitet og metoder• Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale• Diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Virtuelle arbejdsformer

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 8	Miljø og natursyn
Indhold	<p>Andersen, S.B., (et.al.): "Menneskeskabt- grundbog i teknologihistorie", Nyt Teknisk Forlag, 2013, kap.8</p> <p>Bonderup, G., (et.al.): Miniforedrag- landboreformerne, danmarkshistorien.dk, d. 8/11 2011, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/miniforedrag-landboreformerne/</p> <p>Bonderup, G: "Landbosamfundet", danmarkshistorien.dk, 2009, link: https://danmarkshistorien.dk/perioder/den-yngre-enevaelde-1784-1848/landbosamfundet/</p> <p>Ejrnæs, R: "Naturbeskyttelsen er løgn og latin", altinget.dk, 11/4 2019, link: https://www.altinget.dk/miljoe/artikel/rasmus-ejrnaes-naturbeskyttelsen-er-loegn-og-latin</p> <p>Løgstrup, B., (et.al.): "Hoveri", danmarkshistorien.dk, d. 13/7 2012, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/hoveri/</p> <p>Løgstrup, B, (et.al.): Miniforedrag- Den danske enevælde, danmarkshistorien.dk, d. 7/11 2011, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/miniforedrag-den-danske-enevaelde/</p> <p>Meyhoff, P: Teknologihistorie, Systime, 2020, kap.5</p> <p>Pedersen, A.Y., (et.al.): "Det antropocæne", i "Idehistorie", Systime, 2019, kap. 12.1. m.fl)</p> <p>Petersen, E.S: "Landbrugssektoren", danmarkshistorien.dk, 2009, Link: https://danmarkshistorien.dk/perioder/det-unge-demokrati-1848-1901/landbrugssektoren/</p> <p>Sparsø, M.G: "Om Peter Singer", "Den klassiske etiks natursyn", "Spinoza", in Teknologi og filosofi, Systime, 2010 (uddrag)</p> <p>Sørensen, A.T: "Landbrugets produktionsomlægning", danmarkshistorien.dk, d. 17/8 2011, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/landbrugets-produktionsomlaegning/</p> <p>Thomsen, J.B: " Økonomisk vækst er uendelig - det er naturens vækst ikke", Videnskab.dk, d. 25/11 2016, link: https://videnskab.dk/kultur-samfund/vaekst</p> <p>Oplæg ved Tobias Sandfeld Jensen, Tænketanken Vild om bla. rewilding TV udsendelse: "Giv os naturen tilbage- korn eller kællingetand", sæson 1, episode 3, DR, 2021, link: https://www.dr.dk/drtv/episode/giv-os-naturen-tilbage-korn-eller-kaellingetand_208264</p> <p>Oplæg ved Thomas Ulrich, Aarhus Universitet, Institut for Geoscience: "Oplæg om metalliske grundstoffer og deres rolle i klimadiskussionen"</p> <p>Kilder: "Fæstebrev fra Clausholm Gods", 1771- fra danmarkshistorien.dk</p>

	<p>"Kongelig forordning om etablering af dræn fra marker"- fra danmarkshistorien.dk</p> <p>"Reventlows minerva- tale", 1788- fra danmarkshistorien.dk</p> <p>"Udskiftningskort fra Aarslev Sogn" i Frederiksen, P., (et.al.): Grundbog til danmarkshistorien , Systime, 2006 (uddrag)</p> <p>Billeder:</p> <p>Jan Brueghel- "The original sin"</p> <p>Thomas Cole- "The course of empire- the savage state"</p> <p>Peter Paul Rubens- "Landscape with the chateau Steen"</p> <p>Joseph Mallord William Turner-"The Shipwreck"</p> <p>John Gast- "American Progress"</p>
Omfang	15 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen• Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens <p>kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv• Erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Klasseundervisning• Projektarbejde• Virtuelle arbejdsformer• Skriftligt arbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 9	Teknologibrug- det gamle og det almindelige
Indhold	<p>Andersen, C: "Teknologi gør dig til en vigtig ... mand", videnskab.dk, d. 19/4 2016, link: https://videnskab.dk/teknologi/teknologi-gor-dig-til-en-vigtig-mand</p> <p>Lassen, F.B: "Afselvfølgeliggørelse- idehistoriens raison d'être", slagmark.dk, u.d., link: http://www.slagmark.dk/artikler/afselvfølgeliggørelse</p> <p>Lindblom, C., (et.al.): "Pokkers kvinder med økser – et fokus på fortidens kønsroller kan skabe ny arkæologisk viden", videnskab.dk, d. 10/9 2019, link: https://videnskab.dk/kultur-samfund/pokkers-kvinder-med-oekser-et-fokus-paa-fortidens-koensroller-kan-skabe-ny</p> <p>Pedersen, A.Y., (et.al.): "Idehistorie", Systime, 2020, kap.4</p> <p>Rasmussen, S.H: "Familieliv og kvindefrigørelse", danmarkshistorien.dk, 2009, link: https://danmarkshistorien.dk/perioder/kold-krig-og-velfaerdsstat-1945-1973/familieliv-og-kvindefrigørelse/</p> <p>Skyggebjerg, L.K: "Tilgange til teknologihistorie", Nyt fra teknologihistorie DTU, nr. 1, 2019</p> <p>Thomsen, K: "Historiefaglig arbejdsbog", Systime, 2020, kap. om historiefaglige tilgange samt afsnit om tidsperspektiver og historiefaglige problemstillinger</p> <p>Løgstrup, H: "Rødstrømperne og den nye kvindebevægelse, ca. 1970-1985", link: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/roedstroemperne-og-den-nye-kvindebevaegelse-ca-1970-1985/</p> <p>Rasmussen, S.H: "Livet i 1950'erne", danmarkshistorien.dk, 2009, link: https://danmarkshistorien.dk/perioder/kold-krig-og-velfaerdsstat-1945-1973/livet-i-1950erne/</p> <p>Kilder:</p> <p>"Statistik: Forbrug 1947- 2007", link: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/statistik-forbrug-1947-2007/</p> <p>"Statistik: Familieliv 1950 – 2007", link: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/statistik-familieliv-1950-2007/</p> <p>"Kvindens stilling i familielivet 1965-1974", link: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/kvindens-stilling-i-familielivet-1965-1974/</p> <p>"Gallup 1956: Er hovedrengøring gammeldags?", link: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/gallup-1956-er-hovedrengøring-gammeldags/</p> <p>"En kvindes dag": Tegneserie fra Kvinde kend din krop, 1975, link: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/en-kvindes-dag-tegneserie-fra-kvinde-kend-din-krop-1975/</p> <p>"En kvindes dag anno 2013": Tegneserie fra Kvinde kend din krop, 2013, link: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/en-kvindes-dag-anno-2013-tegneserie-fra-kvinde-kend-din-krop-2013/</p> <p>"Gallup 1966: Hjælper manden til med det huslige?", link: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/gallup-1966-hjaelper-manden-til-med-det-huslige/</p>

Omfang	15 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• Redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag• Sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale• Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv• Erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Klasseundervisning• Projektarbejde• Virtuelle arbejdsformer• Skriftligt arbejde

Titel 10	Vikingetiden- handelsmænd og krigere
Indhold	<p>Danielsen, K.B., (et.al.): "Fokus 1- Fra antikken til europæisk ekspansion", p.132ff, link: https://fraantikkentileuropaeiskekspansion.systime.dk/?id=p132</p> <p>Danielsen, K.B., (et.al.): "Fokus 1- Fra antikken til europæisk ekspansion", p.165ff, link: https://fraantikkentileuropaeiskekspansion.systime.dk/?id=p165</p> <p>Frederiksen, P: "Vores danmarkshistorie", Columbus, 2022, p.142ff, link: https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=p142&loopRedirect=1</p> <p>Hjardar, K: "Vikingernes liv og færden, Turbine, 2017, s. 46-60</p>

Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale• analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabsmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen• analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag• samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab• erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi <p>supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none">• "ud af huset"- aktivitet: Besøg på MOMU
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Klasseundervisning• Gruppearbejde• Museumsbesøg, (MOMU)